

IDENTITET

KĆERI MILOSRĐA T.S.R. SV. FRANJE

RIM 1994.

UVOD

Ovaj je rad skromni pokušaj sustavna a sažeta prikaza osnovnih sastavnica našega redovničkog i franjevačkog identiteta Kćeri Milosrđa. Temelji se na crkvenim izvorima, Franjevačkom Pravilu, vlastitom Pravu i baštini Družbe, te nauku naše Majke Utemeljiteljice, Marije Propetog Isusa Petković, Službenice Božje.

Svrha mu je bolje poznavanje našega identiteta po kojemu nas Crkva priznaje kao redovničku zajednicu u svojem krilu i povjerava nam apostolsko poslanje u okviru karizme i duha Družbe. Nakana mu je da potakne i ohrabri naše sestre na njegovo daljnje, svestrano i produljeno istraživanje da bismo ostale čvrsto ukorijenjene izvorišta, jedinstveno povezane i utvrđene u cjelini svojega zajedništva u molitvenom životu, posvećenju, sestrinstvu i apostolskom služenju.

Dokumentom se želi također pomoći sestrama u obrađivanju onih tema koje su izravno ili neizravno povezane s obilježjima družbina identiteta u njihovim konkretnim izričajima kako se žive i promiču u našem načinu posvećenoga života i djelovanja.

I. POVIJESNO - PRAVNI IDENTITET

"Družba je začeta neopaženo 25-3-1919. godine kao skromno sjeme u zemlji da bi donijelo plod. Nikla je ova Isusova biljčica 4-10-1920. na slavu Trojedinoga Boga i da se razgrana na sve strane svijeta" (Up 18-2-1957).

Kćeri Milosrđa T.S.R. sv. Franje osnovala je Marija Propetog Petković u rodnome Blatu na otoku Korčuli, na poticaj i uz podršku svojega duhovnika, dubrovačkoga biskupa mons. Josipa Marčelića (Kon.1) sa svrhom da "odgaja i spašava siromašnu mladež" (Up 13-11-1942).

Nova franjevačka redovnička zajednica osnovana je kao proročki odgovor na potrebe vremena, društva i Crkve u teškim društveno - političkim i gospodarskim prilikama u Južnoj Hrvatskoj, neposredno poslije I. svjetskog rata.

Majka je Družbu zakonito pripojila Franjevačkom redu Manje Braće 26-1-1928 (Kon.2), a postala, je ustanova biskupijskoga prava 18-2-1928. Od Kongregacije za redovnike dobila je Dekret pohvale 26-6-1944, te papinsko priznanje 6-12-1956 (Kon.13;Dir.3).

Prve sestarske podružnice brzo su ustanovljene na Korčuli, u Vojvodini, zakratko u Srbiji i Makedoniji, te zastalno na jugu i sjeveru Hrvatske.

G.1936. prve Kćeri Milosrđa odlaze u južnoameričke misije te g.1941. Družba postaje međunarodna. Poslije 12 godina misijskoga rada u latinskoameričkoj Crkvi (1940-1952), i Utemeljiteljica dolazi u Rim u koji je prenijela vrhovnu upravu Družbe iz matične kuće u Blatu. Umire u njemu 9-7-1966. u središnjoj kući Družbe na glasu svetosti a na Rimskome vikarijatu započeo je 28-2-1989. postupak za njezino proglašenje blaženom i svetom.

Potaknute primjerom naše mudre i svete Majke, 450 njezinih duhovnih kćeri u 12 država svijeta: Hrvatska, Vojvodina, Slovenija, Italija, Njemačka, SAD, Kanada, Argentina, Paragvaj, Čile i Peru, u neprekidnom predanju Trojstvenoj ljubavi (Up 25-3-1942) svjedoči svoj franjevački poziv geslom "Budi volja tvoja, kako na nebu tako i na zemlji" (Kon.3) i "Tko ljubi Boga, neka ljubi i svoga brata" (1Iv; 4,21).

II. DUHOVNI IDENTITET

Presveto Trojstvo

Iz ljubavi koja struji unutar Trojstva rađa se teološka slika životnoga plana Kćeri Milosrđa "Zajedništvo srca i duha, ukorijenjeno u Kristu, vodi u zagrljaj vječnog Oca (Kon.352).

"Hvalite i slavite presveto Trojstvo - Trojstvo ljubavi ('trojstvenu ljubav', Up 26-6-1943) u svom srcu i klanjajte mu se često u duh" (Up 16-6-1962). Ako vršimo volju Božju, duša postaje Božji hram i presveto Trojstvo boravi u njoj (Up 30-12-1950), a što smo više sjedinjene s Bogom to on jače djeluje u nama. U utjelovljenoj Riječi odražava se mudrost, veličina i savršenstvo

nebeskoga Oca a Duh Sveti nam udahnjuje ljubav Očevu. Tako se u duši odrazuje ljubav Oca, Sina i Duha Svetoga (Up 27-5-1945).

"Bog je htio da se naša Družba ustanovi za suradnju s njime, sa Sinom i Duhom Svetim u djelima ljubavi na spasenje duša. Zato, kćeri moje, surađujete s milosrđem Oca, dobrotom Sina i Pravednošću Duha" (isto).

"Samoz tebe Bože Oče, Sine i Duše Sveti, hoću živjeti, raditi i trpjeti. Posvećujem ti sve časove svoga života, sve svoje patnje, boli, brige i misli, želje i djela (Ub 5-9-1956) da bi svijet upoznao ljubav, milosrđe i dobrotu Očevu" (Up 25-10-1957; Dir. 44.1).

Slavimo Trojstvo sa svim stvorenim na zemlji. "Svagdje, na svakom mjestu, u svaki čas i u svako vrijeme neka braća i sestre ljube, časte, klanjaju se, služe, hvale, blagoslivljaju i slave uzvišenoga i najvećeg vječnog Boga, Oca i Sina i Duha Svetoga" (PiŽ 9).

"O nebesa, o zemljo, o anđeli nebeski, dodite da žarko proslavimo presvetu Trojstvo - Oca koji se objavljuje u Sinu i Duhu Svetomu" (Ub 19-6-1943), na zemlji i u vječnosti: "Hvala ti, Oče, za vječnost što možemo tebe i tvog preslatkog Sina i Duha Svetoga hvaliti i slaviti uvijeke" (Ub 10-12-1938).

Vječni Otac

"Naš je glavni zadatak i svrha slaviti i hvaliti Boga, našega Oca i Gospodina- (Up 1-6-1945; Kon.65). Zato neumorno molimo najljepšu molitvu koju nas je Isus naučio: "Oče naš, koji jesi na nebesima. "(isto). Slijedeći njegov primjer posvemašnja predanja Ocu, podložne volji zajedničkog Oca, želimo svjedočiti u Crkvi i u svijetu naše opredjeljenje za slavu Očevu, nasljeđujući raspetoga i milosrdnoga Krista (Kon.98; Dir.23) u posvećenju (Kon. pug.11; Up 13-7-1941), zajedništvu i apostolskome poslanju (Kon. 3).

U neprekidnom predanju Ocu milosrđa, pouzdajemo se njegovu providnosnu pomoć i dobrotu, "tražeći prije svega kraljevstvo Božje i njegovu pravednost" (Kon.350). "Ne smućujte se ni za što. Stavite sve u ruke Božje s potpunim povjerenjem u nebeskoga Oca (Up 1-6-1945: 30 12 1950), i "ničega nam neće nedostajati dok imamo pouzdanja u Gospodina" (Up 19 7-1931). Povjeravamo se Očevom providnosti "slobodne od svega što nas od njega odvaja" (Kon.30), jer je sva povijest naše Družbe, u životu i potrebama, puna očitih zahvata božanske providnosti (Up 28-12-1956).

Duboko osvjedočena u providnosno Božje djelovanje, Majka je Utemeljiteljica sastavila "Hvale i zazive Vječnom Ocu" (Dir.44.2) u kojima s ushitom slavi njegovo očinsko milosrde.

Klanjam se Očevom ljepoti koja se prelijeva u svemu stvorenom:

"Promatrali sam i prekrasna stabla s mladim listićima, promatrala sam i ljubila Boga u njima, koji je s toliko ljubavi i sklada ukrasio svijet da čovjek u njemu uživa, da se veseli i slavi svoga Oca na nebesima" (Ub 2-8-1950). U pobratimstvu sa svim stvorenim hvalimo ga i slavimo: "O sveci i svetice Božje, ljubite i hvalite Gospodina. O vi nebeska tjelesa, dajte hvalu neizmjernom Ocu nebeskom. Ti sunce, vi zvijezde, zasajajte kao svijeće na oltaru nebeskom; o

andeli divni, o vjetrovi, o ptice nebeske, zapjevajte s veseljem vašu prelijepu pjesmu vašem Stvoritelju i slavite ga bez prestanka" (Ub 19-6-1943).

Utjelovljeni, raspeti, euharistijski Isus

"Častimo Isusa, Sina Vječnoga Oca u njegovu otajstvu utjelovljenja i muke" (Kon.9) kao 'radosne žrtve ljubavi' (Up 20 -2-1944)

Blagdan njegova utjelovljenja za nas je dan posebne zahvalnosti Gospodinu, "koji se na taj sveti dan utjelovio u našoj maloj Družbi da bi u njoj našao ljubav i utjehu (Up 23-3-1944; Dir.10.3). Zato Družba treba biti "ognjište ljubavi prema Kristu, našoj Raspetoj ljubavi" (Up 25-3-1942; Dir.9,2), i s njime na slavu Oca, savršenim i cjelovitim darom vlastita života svih njezinih članica, ponajprije u sestrinstvu. Otajstvo križa našega Gospodina znakovito je prisutno u redovničkom imenu same Utemeljiteljice Marije Propetog i ukazuje na njezinu karizmu, a sve članice Družbe povezuje u dragovoljnem predanju nebeskom Ocu (Kon.74).

Kristološki su nadahnuti i obilježeni:

- *način i sadržaji molitve* (Kon.9,51,52,62,64,66,67; Dir.16.1,46)
- *posvećeni život* (PiŽ Kon.3, I 5,22,38, 356; Dir.17,23, 26,45)
- *život pokore* (PiŽ 6; Kon.69,74,76,78; Dir.52)
- *život zajedništva* (PiŽ 23, Kon.89,93,99,103,106,315, 352; Dir.24)
- *apostolsko služenje* (Kon.5,123; Dir.94.4,101.2,44.1, 61.3: 11p 26.12.1950).
- *redovnička formacija* (Kon.135,137,I51)
- *upravljanje vremenitim dobrima* (PiŽ 22,31)
- *vjernost Pravilu i Konstitucijama* (Up 23-3-1957; Kon.352)

U jedinstvu s Kristovom žrtvom prikazujemo Bogu:

- *dnevna odricanja* (Kon.41,46)
- *teškoće koje proizlaze iz naših dužnosti, zajedničkoga života i rada* (Kon.74)
- *patnje zbog bolesti i starosti* (Kon.I06)
- *križ kao dokaz naše ljubavi prema nebeskom Ocu* (Kon.74.77)
- *poslušnost kao posvemašnju žrtvu vlastite volje i žrtvu same sebe* (Kon.40)
- *posvećenu čistoću kao potpun prinos čiste ljubavi Kristu* (Kon.22; Up 27-7-1941)
- *siromaštvo da bismo bile slobodne od svega što nas odvaja od Krista, nasljeđujući njegovo odricanje* (Kon.30).

Štujemo Isusa u presvetoj Euharistiji, 'sakramenu ljubavi' koji sadrži Krista, naš Vazam i živi Kruh (Kon.52). Blagovanje njegova tijela, motrenje i slavljenje Euharistije povezuje nas s Ocem i svom ljudskom obitelji (Up 27-7-1944). Od euharistijskog Isusa dolazi apostolska ljubav (Up 7-6-1943), dinamika dobrotvornosti i smirenost u križu (Up 20-12-1943). Molitvom i djelima promičemo kraljevstvo Kristovo i ljubav njegova božanskog srca, pozivajući sve ljude u zajedništvo njegova kraljevstva (Kon.9).

Duh Sveti

Otvorene preobraziteljskoj snazi Duha Svetoga - Duha Ljubavi i Istine (Up 24-5-1931) i Oca ubogih, molimo da dođe kraljevstvo - kraljevstvo Duha Svetoga (Up 24-5-1932); da nas svojim darovima učini dostoјnim svojim prebivalištem (isto), da bismo išle putem pravednim i stazama kreposti, ljubeći i slaveći Oca nebeskoga i njegovu utjelovljenu Riječ, našega Gospodina i zaručnika Isusa Krista (Uok 15.5.1954; Up 21-5- 1961).

Molimo milosrđe Očevo da nam neprekidno šalje Duha jakosti da bismo u tišini, samozataji i ponizno trpjele sve suprotivštine života i rada kao jake i svete žene, poput apostola, mučenika, ispovjednika, djevice i svih koji rastu u kršćanskoj savršenosti (Uok 30-5-1952).

Gajimo veliku vjeru u Duha Svetoga, jer kad on boravi u duši ova osjeća blaženstvo mira i radosti (Up 24-5-1951), a zajednica kao prava obitelj sabrana u ime Božje uživa njegovu nazočnost, učvršćena ljubavlju koja je po Duhu Svatom ulivena srcima sestara (Kon.80). Vođene tom ljubavlju Božjega Duha, vršimo apostolska djela u jedinstvu s Kristom (Kon.5). "Tko posjeduje Duha Svetoga ne može biti nedjelatan, budući da Duh djeluje u njemu i prosvjetljuje, uzdiže i ohrabruje ga" (Up 26-7-1945).

Djevica Marija

Presveta Djevica prisutna je kao protagonist našega životnog puta. "Drugujmo s Marijom, majkom Gospodinovom, s djetinjim pouzdanjem" (Kon.25). Njezinu nazočnost štujemo pod dvama nazivima: Majka Božje milosti i Bezgrešno Začeće (Kon.10,68) i "Od nje molimo pomoći za savršeno jedinstvo s Bogom i s bližnjima" (isto). "

Ovi naslovi dobivaju naročitu važnost u našem životnom posvećenju s tri razloga:

- njezina je čistoća živ poticaj na vjernost pozivu (Kon.10)
- njezino djevičansko materinstvo paradigma je otajstvene duhovne plodnosti (Kon.24)
- njezina materinska blagost uzor nam je u životu zajedništva i u djelovanju kao posvećenih žena i franjevki (Up 25-12- 1941: LG 65: Ep Fid 10).

"Budite kao Marije, majke milosrđa trpećem čovječanstvu" (Upi 19-4-1937).

Nebeski zaštitnici

"Slavimo Boga s našim nebeskim zaštitnicima: sv. Josipom, sv. Franjom Asiškim, sv. Klarom i sv. Terezijom od Djeteta Isusa, nastojeći naslijedovati njihove kreposti, osobito evanđeoski život Serafskog oca sv. Franje" (Kon. 11)

III. KARISMATICKI I APSOTOLSKI IDENTITET

Srce našega karizmatičnog identiteta jest slaviti milosrdnu dobrotu Očevu. Sadržaj karizme izrečen je u imenu Družbe da bi se povijesno oživljavalo poslanje koje sestre vrše u Crkvi i u svijetu na izgradnji kraljevstva.'

Kćeri Milosrđa znači da smo rođene iz milosrđa Očeva poslane u svijet nastaviti njegovo djelo milosrđa i bratske ljubavi prema trpećim ljudima" (Up 13-1 1-1942: Kon.113: Dir.1.1), nasljeđujući raspetoga Krista u njegovu velikodušnom samopredanju Očevoj volji, po primjeru sv. Franje i naše Uteteljice Marije Propetoga.

Kćeri Milosrđa moraju biti "prava slika milosrđa nebeskoga Oca" (Up 13-12-1942) i kao baštinice njegove milosrdne naravi pružati našoj braći, napose najmanjima i najpotrebitijima, dokaze i plodove dobrote i ljubavi kojom nas Otac ljubi.

Apostolsko služenje naše Družbe čvrsto je ukorijenjeno u stvaralačkoj ljubavi Očevoj koja se spasiteljski širi kroz povijest. To ižarivanje božanske ljubavi (agape) prožima cjelovitost našega posvećenja (Kon.8). zato želimo biti sredstvom božanskoga milosrđa da bi po našem spasenjskom djelovanju, Bog objavio svoju očinsku dobrotu svijetu.

U slobodi duha slavimo Očeve milosrđe i nastojimo uvesti u prostore evanđeoske ljubavi i milosrđa sve potrebite.

"Družba je osnovana za poučavanje i pomoć siromašnih i za odgoj mladeži" (Up 13-11-1942) i treba "sve ostaviti i posvetiti se djeci i mladima" (Up. str.19).

Pružamo i odraslima prikladni odgoj u kršćanskoj zrelosti tako da postanu osobe kršćanske vjere i ljubavi (Pit 30) i "da svojom blagošću pobuduju svakoga na mir, dobrotu i slogu" (Kon.128).

Kao živi udovi Crkve nastojimo na svakom mjesto riječima i životom, u duhu blaženstava, naviještati Evanelje (Kon.130), napose u odgojno - obrazovnim djelatnostima (Kon. 6.114), u djelima milosrđa prema ostarjelima i bolesnima, opredjeljenjem za siromašne i one na rubu društva (Kon. 130), promičući dostojanstvo ljudske osobe (Kon.129,130) i zalažući se za sjedinjenje kršćana (Kon.134; Dir.103).

IV. EKIEZIOLOŠKO – MISIJSKI IDENTITET

Usredotočenost na otajstvo križa i njegova suštinska povezanost s otajstvom milosrđa (pieta) Boga Oca, "Dives in misericordia", upućuju na odnos s Crkvom, sakramentom Božje spasenjske ljubavi, koja je potekla iz probodena boka Raspetoga Gospodina (Kon.41).

Povezanost s Crkvom i ljubav prema njoj bogato je izražena u našem molitvenom (Kon.49,55; Dtr.5.2) i posvećenom (Kon.415) životu, te u apostolskim djelima (Kon. 110; Dir.5.1) koja vršimo u Crkvi (Kon.3), promičući njima njezino spasenjsko poslanje (Kon.15), združene s Crkvom i njezinim otajstvom (Kon.4) i u skladu s njezinim suvremenim potrebama (Kon.7).

"Molite, kćeri drage, za svetoga oca, za Crkvu, za svećenike i redovnike, za sav kršćanski puk da se proširi Božje kraljevstvo- (Up 8-5-1945: Kon.44; Dir.52).

Svaka naša zajednica nastoji pružiti zajedničko svjedočanstvo ljubavi i siromaštva, solidarna s potrebama Crkve i u uzdržavanju potrebitih (Kon.35 I), "budući da je naš život posvećen dobru cijele Crkve" (Kon.4).

Krajnji izraz ljubavi za Crkvu i njezino spasenjsko poslanje, jest misijski duh koji Družba njeguje (Kon. 133) i potiče misijska djela (Up 26-12-1950). konkretno u latinskoameričkoj Crkvi, a "Sve sestre molitvom, žrtvom i dobrotvornim djelima nek objavljuju ljubav Boga Oca svim ljudima da bi se spasili i upoznali Istinu (Kon.133; AG 10). Zato na svakome mjestu Kćeri Milosrđa moraju biti misionarke (Up 22-1-1949; Dir. 102.3).

Sama Utemeljiteljica služila je u evangelizaciji južnoameričkih naroda (1940 – 1952) i za taj apostolat pripremila i u nj uputila više naraštaja sestara.

V. ODGOJNO - OBLIKOVNI IDENTITET

Suština je našega franjevačkog života radikalno opsluživanje svetoga evanđelja (Up 24-7-1941; PiŽ I) zavjetovanjem evandeoskih savjeta: čistoće, siromaštva i poslušnosti, u životu sestrinstva.

"Po primjeru Djevice Marije, uzora posvećene žene, i nadahnute iskustvom serafskoga oca sv. Franje koji je postao živa slika Krista, s pouzdanjem i strpljivo svaki dan iznova započinjemo put prema zrelosti i savršenosti tako da Krist postane središte našega života" (Kon.137).

Moramo biti svete (Ub 8,str.1) i zato je naša neprekidna i velika dužnost odgajati se za život u Bogu (Up 13-7-1941) postupno se "upriličiti Kristu da bi svatko koji nas vidi mogao vidjeti Isusa u nama (Up 3-9-1933).

Kćeri Milosrđa zaručnice su Krista trnjem okrunjena (Up 15-12-1943), stoga se i naše posvećenje sastoji 'u križu i u ljubavi vršeći presvetu volju Božju (Up 13-7-1941).

Isus Krist raspeti naš učitelj, uzor i božanski zaručnik" (Up 11-10-1954) a redovnička nam formacija pomaže da bolje upoznamo, zavolimo i ostvarimo svoje jedinstvo s njime i po njemu s Ocem u Duhu. Kao Kćeri Milosrđa uprisutnjujemo svoj poziv u darivanju trpećem Isusu, utjelovljenu u liku potrebite braće, zbog kraljevstva, i na slavu nebeskoga Oca (Dir. 8).

Kao njegove zaručnice i suradnice u planu spasenja, moramo biti 'jake žene', vjerne u svojim obećanjima Bogu i u ljubavi prema svojoj Družbi (Up 26-7-1950: Dir. 190.3) i ljudima.

Utemeljiteljica se uvijek brinula da utisne ljudske vrline u Kćeri Milosrđa i učini od njih 'jake žene (Up 26-7-1950) koje moraju posjedovati etičke vrednote, u prvoj redu: istinoljubivost, iskrenost, radinost i jakost duha. Navedene vrline ujedno su jedna od načela podobnosti pripravnice za redovnički život u našoj Ustanovi (Uok 28-12-1956; Up 22-4-1945: Up 1.11-1946).

a) *istinoljubivost - iskrenost*

"Osoba koja laže, neiskrena je, ne ljubi istinu, ne ljubi svjetlost, a Bog je svjetlost i ljubi istinu" (Up 2-I929!). "Tko se udaljuje od istine, udaljuje se od samoga Boga- (Up 22-8-1943), jer Bog je istina" (12-I929!). Slabost je neistine tako niska i sramotna i ne smije se naći u redovničkoj osobi (isto). Srce ljudsko mora biti ljubitelj istine (isto). Osoba koja govori istinu pravedna je jer govori onako kako jest.

"Kćeri moje nikada ne gorovite ono što nije istinito, čak ni ono u što niste sigurne (Up 23-6-1940), jer Bog ljubi istinu i iskrenost (Up 24-2-1961) i ne može biti jedinstva s Bogom ako nismo iskrene (Up 1-11 1946).

"Duša koja živi u naznočnosti Božjoj ne može biti neiskrena (Uok 28-12-1961), zato budimo uvijek istinoljubive i iskrene, inače nismo djeca Božja, ni Uteteljiteljice, ni Družbe (Up 1-11-1946).

b) radinost - točnost

Podvrgnute općem zakonu rada, našim zalaganjem Družba može djelotvorno vršiti svoje poslanje u Crkvi (Kon.35). Radimo po uzoru na Isusa i sv. Josipa kao pravi siromasi koji žive od rada svojih ruku (Up 26-7 1945, 27-3-1949; Dir.22).

"Rad je dužnost i sve moramo raditi i svojim radom slaviti Boga. Rad je ugodan jer je sam Bog ulio u čovjeka potrebu rada. I sveta je Obitelj radila. Zato u Božjoj kući ne smije biti mjesta za lijene osobe" (Up 22-4-1945). Radimo radosno, mudro i savjesno i Bog će blagosloviti naš trud (isto).

Prihvaćamo veselo i ponizno svaki posao kao sredstvo kojim slavimo Stvoritelja. Skrbimo za ono što nam je potrebno i pomažemo potrebitoj braći (Dtr.21).

Moramo biti okretne i poduzetne žene, usavršavati se u radu da bismo uzorno obavljale djela Družbe, a oni koji ih vide mogli slaviti Boga koji u nama djeluje (Up 26-7-1945).

Vrlina radinosti ide s točnošću, jer vrijeme je posvećeno Bogu (Up 28-11-1929) i zato ga valja živjeti kao dar njegove dobrote i ispuniti ga molitvom i korisnim radom, svjesne da slavimo Boga i dovršavamo njegove djelo (Kon.37). Onaj koji ljubi Boga, ljubi red i točnost (Up 5-8 1950). Zato se odgojimo u točnosti i odgovornosti jer je vrijeme dragocjeno za posvećenje naše i naših bližnjih (Up 27-3-1958).

c) "Jaka žena"

U svom Odgojnog nauku majci je Uteteljiteljici osobito bio srcu bliz ljudski lik Kćeri Milosrđa kao 'jake žene', prema biblijskom iskazu iz knjige Izreka (31,10 - 31).

Ona traži od svih svojih duhovnih Kćeri da otvore svoje srce i čvrsto odluče da će to nastojati i postići: "Hoću, mogu i moram" (Up 1-7-1951) i Duh će Sveti svojim milostima učiniti da postane jakom ženom (isto). Nadahnuta biblijskim likom vrle žene, majka piše:

"Tko će naći jaku ženu, kaže Sveti pismo. JAKU ŽENU! Ne onu koja koleba, straši se i čeka da se osloni na drugoga, da drugi misli za nju umjesto da ona drugom bude oslonac. Živjeti tako i

čekati sve od drugoga, znači ne odgovoriti svrsi za koju smo stvorene kao žene a još više kao redovnice - DATI SE SVA ZA SVIH.

'Jaka žena' znači da razmišlja, proniče, radi, predviđa, spašava, traži i nalazi: sva se posvećuje i sve čini za druge da budu zadovoljni i opskrbljeni potrebnim.

Dajte mi jake žene u Družbi! Sve morate biti pune kreposti i darova, jer ne budete li takve, kako će Družba moći naprijed? Jake moja duša blagoslivlja i bit će blagoslovljene u vječnosti" (Up 26-7-1950).

VI. DUH DRUŽBE

Družbina karizma, dar Duha Svetoga koji je ulio našoj Utemeljiteljici u osnivanju Družbe, na korist Crkve i izgradnju svega mističnoga tijela Kristova, oživotvoren je u odgovoru Majke na darovanu karizmu, a to je duh Družbe - posebitosti svojstvene našoj Ustanovi kojima služimo Crkvi i svijetu. Taj duh je kontemplativan i aktivan duh ljubavi, poniznosti, jednostavnosti, žrtve i životne radosti.

- kontemplacija

'Naša prva i glavna dužnost mora biti razmatranje božanskih istina i stalno sjedinjenje s Bogom u molitvi' (Dir.29; K 663.1). Život je sestara "komemplativan i aktivan - razmatrati i ljubiti Boga i posvetiti se promicanju njegove ljubavi po djelima milosrđa (Up 5-12-1947). Zato valja sve učiniti da u našim dušama gori ljubav za Bogom, našim božanskim zaručnikom i kraljem, našim jedinim dobrom i svrhom (Up 1-11-1942). "Po vjeri, nadi i ljubavi uzdižemo se i sjedinjujemo s njime, s općom Crkvom i svime stvorenim (Kon.49), po primjeru sv. Franje, čovjeka koji činilo se da se sav 'pretvorio u molitvu' (Kon.57; 2čel 95).

Otajstvo ljubavi trojedinoga Boga objavljuje nam se neprestance i djelotvorno po euharistiji. Dnevnim slavlјem euharistije sudjelujemo u otkupiteljskoj Kristovoj žrtvi (Kon.51). i po njemu, našem posredniku, slavimo i zahvaljujemo Ocu što nas je učinio svojom djecom i baštinicima svojega kraljevstva (isto).

- akcija

Duh naše konkretne nazočnosti u Crkvi povezuje molitvu i apostolat kao uzajamna sredstva u traženju Boga iznad svega i iznad svih stvari (Up 1-11-1942). Naša apostolska djelatnost uvejk mora proizlaziti iz prisna jedinstva s Bogom (Kon. I 10; K 675) i mora napredovati u djelima ljubavi, jer sam Gospodin traži da sve napreduje kako nas uči u slici o talentima (Mt 25.30).

Zato, ako jedna podružnica ne napreduje u milosrdnjim djelima i nije djelotvorna, treba je zatvoriti, kaže Majka. Posvećujemo se stoga milosrdnjim djelima, jer je rad ugordan Gospodinu a koristan nama i bližnjemu (isto; PiŽ 9). Neposredni izraz našega aktivnog duha je i misijski apostolat: "Podđite, kćeri moje, po svijetu s križem, svetim evanđeljem i svetim konsitucijama i spašavajte duše" (Up 26-12-1950).

- ljubav

"Život, duh i razlog postojanja naše Družbe je ljubav" (Up 4-931!). Svaka sestra mora biti navjestiteljica Kristove ljubavi jer je Družba osnovana da bi širila Kristovo kraljevstvo ljubavi na zemlji i stoga sama mora biti "gnijezdo ljubavi" (Up 16 4 1946: 24-4-196(1)).

Osnova je dakle i smisao života Kćeri Milosrđa ljubav koju je sam Isus želio i živio a očituje se u konkretnim izrazima ljubavnosti, raspoloživosti, uzajamne dobrotvornosti i plemenitosti (Up I - 9-1960: 11-9-1960).

"Ljubav me je vezala s Isusom, s Družbom i s dušama" (Dir.1,3; 11p 1932! 21-1-1953). Kćeri Milosrđa kao 'jedno srce u Isusu' (Kon.93; Up 15-7-1940) dragovoljno se i uzajamno služe i slušaju (Dir.2(i: PiŽ 25), u sestrinskoj ljubavi koja nam pomaže da radosno živimo posvećenu čistoću (Kon.25.27) i potiče u nama duhovno materinstvo (Kon.27), a razlike u kulturi i nacionalnosti čini sredstvom obogaćenja zajedništva (Kon.96).

Služba upravljanja i redovnička podložnost vrše se u duhu vjere, ljubavi, poštovanja, služenja i radosna posluha tako da "sestre iskuse ljubav kojom ih Bog ljubi" (PC 14; Kon.pog.VII, 325; Dir.181.2: PiŽ 27; K 618).

Ljubav i priznanje iskazujemo na poseban način našim bolesnim i ostarjelim sestrama (Kon.105; Dir.80.1), a s onima koje su se preselile u kuću Očevu, ostajemo povezane u vjeri i ljubavi (Kon.107; Dir.80.2). Iskazujemo evandeosku pravičnost i ljubav i onim sestrama koje se od nas odvajaju (Kon.200).

Ljubimo i čuvamo svoju Družbu kao "djelo Božje" (Up 25- 3-1950), niklo u krilu svete Crkve (Up 25-3-1942), koju štujemo djetinjom ljubavi kao i svetoga Oca i pastire Crkve (Kon.44: Dir.5.1,2; K 590.2; Up 8-5-1943).

Naši posjeti i povezanost s roditeljima, rodbinom i prijateljima izraz su naše zahvalne ljubavi prema njima (Dir.65.11). Posebnu brigu i ljubav gajimo za djecu i mlade, osobito siročad i siromašne (Dir.86.2; Up 12-8-1944), a apostolat milosrđa vršimo sestrinskom ljubavi, žrtvujući se za sve bez razlike jer su svi naša braća u Kristu (Kon.122, 123: Up 10-5- 1931; Dir.83.2).

S ljubavlju i s franjevačkom srdačnošću iskazujemo gostoljublje posebice siromašnima, kako priliči našoj karizmi (Kon. 102; Dir.61.4; Heb 13. 1-2; 1 Pt 4,9; Rim 12, 13), i na isti način želimo svim ljudima pokazati put spasenja (Kon.122).

Način svojstven Kćerima Milosrđa u oživotvorenju karizme jest ljubav majke i 'jake žene', nadahnute primjerom Djevice Marije, uzora materinskog osjećaja (LG 65) i milosrdne ljubavi prema ljudima (Dir.10.2; Up 19-4-1937). 'Bog je stavio u srcu žene dar ljubavi i posvećena žena mora imati majčinsko srca (Up 27-7-1950. 'Svaka moja kći dio je mojega srca" (Up 7-9-1950).

Majčinskom ljubavi treba pomoći sestrama, osobito onima koje prolaze iskušenja, (Upi 10-6-1929); mladim sestrama u procesu formacije iskazati osobito materinsku blagost i brigu (Up pog.2), siroticama i djeci za koje "bih ja i svoj život dala" (Upi 4-2-1945); svima zapuštenima i napuštenima (Up 10-9-1958), a svaku potrebitu, osobu nastojati "razveseliti i utješiti kao 'majke, milosrdne ljubavi" (Up 10-5-1931).

U cjelokupnom svojem apostolskom i dobrotvornom djelovanju, Kćeri Milosrđa su pozvane: "biti majke i žrtvovati se surađujući s nebeskim Ocem. Sinom i Duhom Svetim" (Up 29-8- 1960)

- poniznost i jednostavnost

Kći Milosrđa nastoji živjeti prepoznatljivo i neposredno svoje odnose s drugima, u poniznosti i jednostavnosti života, u Družbi koja je u Crkvi nevelika kći sv. Franje, poniznoga nasljedovatelja Isusova, koji je svoju braću nazvao 'malenima'(Up 14-8- 1960). Duh poniznosti i jednostavnosti mora u svemu odsijevati: u riječima, u ponašanju odijevanju, ishrani, običajima, opremi kuća i kapela, u milosrdnim djelima. Sve neka bude jednostavno i bez obilja (Up20 -2-1946: 12-11-1961; Dir.20), poštujući zahtjevnost franjevačkoga života (Dir.58.1). Od Isusa 'krotka i ponizna srca (Mt. 11 11,29) učimo ljubiti, praštati i darivati mir i nadu tjeskobnom čovječanstvu" (Dir.9.3; Up 4-11-1945). "Kad budete najmanje i najponiznije, bit će te Isusu najdraže (Upi 1936; Up 20-2.1946). Zato i služba upravljanja mora biti ponizno služenje sestrama (Kon.28(1).

Sestrinsko zajedništvo učvršćujemo ponizno prihvaćajući sestrinsku opomenu (Dir.67.3) a vlastiti poziv, svojim skromnim i jednostavnim životom, kao sljedbenice ponizna i siromašna Isusa (Dir.1)). Ponizna osoba ljubi i žrtvuje se za druge, zato gdje nema poniznosti, nema ni ljubavi za Boga i bližnjega" (Up 29-3- 1931).

"Promatrajte milo Dijete u siromašnim jaslicama, njegovu poniznost i jednostavnost Pred jaslicama razmatrajte o velikoj ljubavi i ona nek uvijek odsijeva u vašem životu i u djelima" (Up 26-12-1943).

- duh žrtve

Naš je redovnički i franjevački život nasljedovanje raspetoga Isusa i kao takav obilježen velikodušnom spremnošću na žrtvu, kao plod ljubavi prema Isusu i potrebitim ljudima.

Žrtvenost je neposredni iskaz našega nastojanja da se suočimo s Gospodinom koji je odabrao posvemašnje zatajenje kao sredstvo našega spasenja (Up 7-2-1932). 'Izbližega nasljedujemo onaj duh žrtve i poslušnosti nebeskom Ocu kojim je Krist izvršio djelo našega otkupljenja" (Kon.5,41-51).

Kći Milosrđa kao prava "žrtva ljubavi" prikazuje se sjedinjenju s Isusom za spasenje svijeta, postupno izgarajući kao svjeća na Božjem oltaru (Up 20-2-1944).

Duh žrtve jača naše zajedništvo u ljubavi (Kon.43) za koje treba žrtvovati svu sebe, svoje vrijeme, mir i potrebe (Up 10-5- 1931). Sav svoj život darujemo Isusu u najmanjima, u mladima i najpotrebitijima, svjesne da osoba raspoložena za žrtvu "uspjeva sve uraditi, jer to čini srcem praćena Božjom pomoći i tako će njezine žrtve uroditи srećom i radošću" (Up 13-10-1935; Dir.6).

- životna radost

Jedinstvo s Bogom živimo u životnoj radosti (Dir.11) koja je obilježje franjevačkog duha. "Ako ste prave franjevke, vaša će se radost odraziti na licu, u riječima i djelima" (Up 22-10-1944). U Družbi treba da uvijek vladaju siromaštvo, poniznost i franjevačka radost" (Up 1-1-1943), radost u zajedničkoj rekreaciji (isto) i u sestrinskim susretima (PiŽ 20; Kon.101; Dir.70).

Pozvane smo i župnim zajednicama pružati svjedočanstvo radosti zbog dara redovničkoga zvanja (Dir.97.1), a napose mladima koje se okupljaju u našim kućama (Dir.93.6).

Prihvaćamo djela ljubavi prema bližnjima vesela srca (Up 4-2-1945) i zahvalne Bogu na milosti koje nam je dao da mu služimo u najmanjoj braći, bolesnima i siromašnima (Dir.6). Vjerne baštini naše duhovne Majke, nastojimo "nositi radost gdje god idemo" (Up 16-12-1948).

VII. FRANJEVAČKI IDENTIT KĆERI MILOSRĐA

Svoj poziv na posvećenje kao redovnice - Kćeri Milosrđa i njegovo ostvarenje u našem molitvenom, duhovnom, posvećenom i apostolskom životu te misijskom poslanju, živimo u franjevačkom zajedništvu, kao baštinice franjevačkog duha i karizme čiji su sadržaji osnova našega redovničkog identiteta. Zato su ona utkana u dosada prikazanim obilježjima naše karizme, duha zajedništva i djelovanja, a navest ćemo još neke koji su više nazočni u našem identitetu i njegovu praktičnom očitovanju: *obraćenje, siromaštvo i malenost.*

U zajedništvu sa svim članovima franjevačkog reda moramo živjeti sveto evanđelje (Kon.pog.1; PiŽ 1), svjesne da se moramo neprestano obraćati (Kon.69:PiŽ 6), živeći evandeosko obraćenje u duhu molitve i poniznosti (Kon.16; PiŽ 1-2).

Svojim načinom života moramo istinski svjedočiti osobno i zajedničko siromaštvo pokazujući i na taj način svoje opredjeljenje i solidarnost sa siromašnima (Kort.36; PiŽ 21).

Pravo siromaštvo duha znači i spremnost na praštanje i priznanje vlastitih nedostatka. Samo u takvu siromaštvo očituje se snaga Božje ljubavi (Kon.18).

Na svakim mjestu i u svako vrijeme priznajemo da su sva vremenita dobra Gospodinova (Kon.pog.VIII; PiŽ 22.23) i da se njima služimo kao njegovim darom i plodom svoga rada. Svi koji k nama dođu neka vide da smo siromašne franjevke (Up 20 2- 194) koje sa sv. Franjom mogu uskliknuti:"Bog moj i sve moje!" (Up 11 1935: Kon.29).

Radikalno siromaštvo potiče slobodu i otmjenost duha koja neka prožima naše uzajamne odnose u zajednici i izvan nje. Sestre neka budu blage i miroljubive, govoreći s poštovanjem sa svima, radosne u Gospodinu, vesele i ljubazne (Kon.101; PiŽ 20), a one "koje su poglavarice i sluge sestara", neka ih opominju ponizno i s ljubavlju i neka ih s ljubavlju i dobrotom primaju (Kon.pog. VII; PiŽ 27).

Svoju posvemašnju ovisnost o Bogu i malenost želimo iskazati brinući se samo za ono što je Gospodnje ništa drugo nemamo činiti osim ići za voljom Božjom i njemu ugađati" (Kon. 21; PiŽ 15).

Izgrađujmo u sebi trajno boravište svemogućemu Bogu da bismo mogle rasti u sveopćoj ljubavi nepodijeljena srca (Kon.pog.V1: PiŽ. 8) i njome uzvisivati Gospodina u djelima njegovim (PiŽ 8) te tako svjedočiti svijetu njegovu otkupiteljsku nazočnost.

IZVORI I KRATCE

Sveto pismo

Heb	Poslanica Hebrejima
1 Iv	Prva Ivanova Poslanica
Mt	Matejevo evanđelje
1 Pet	Prva Petrova poslanica
Rim	Poslanica Rimljanima

Dokumenti II. vatikanskog sabora

AG	Ad Gentes, 1965.
LG	Lumen Gentium, 1964.
PC	Perfectae Caritatis, 1965.

Franjevački izvori

2 Čel	T. Čelano, životopis sv. Franje
Ep Fid	Pismo vjernicima
PiŽ	Pravilo i Život braće i sestara T.S.R. sv. Franje, 1982.
K	Kanon Zakonika crkvenoga prava, 1983.

Družbini izvori

Kon	Konstitucije Družbe, 1989
Dir	Direktorij Družbe, 1989.
Ub	Utemeljiteljica, bilješke
Uok	Utemeljiteljica, okružnice 1929 - 1964.
Up	Utemeljiteljica, pouke. 1928 - 1964.
Upi	Utemeljiteljica, pisma, 1928 - 1963.
Uup	Utemeljiteljica, Upute za nadstojnice i odgojiteljice, 1950.